

Sag C-196/24 [Aucrinde]ⁱ

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

20. februar 2024

Forelæggende ret:

Tribunal judiciaire de Chambéry (Frankrig)

Afgørelse af:

16. januar 2024

Sagsøger:

xx

Sagsøgte:

ww

yy

zz

vv

**TRIBUNAL JUDICIAIRE
DE CHAMBÉRY**
chambre civile
(retten i første instans i Chambéry
(afdelingen for civile sager))

INTERNATIONAL RETSANMODNING

[Udelades]

KENDELSE [udelades]

[Udelades]

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

Under henvisning til den verserende sag ved tribunale civile di Genova [org. s. 2] (retten i første instans i Genova, Italien)

MELLEEM:

SAGSØGER:

xx

[Udelades]:

OG:

SAGSØGTE:

ww

[Udelades]

yy

[Udelades]

zz

[Udelades]:

vv

[Udelades]

MINISTÈRE PUBLIC (Anklagemyndigheden)
ved procuratore generale della Repubblica presso il tribunale di Genova (den offentlige anklager ved retten i første instans i Genova) [udelades]

BAGGRUNDEN FOR TVISTEN

- 1 XX, der er født i [udelades] og har bopæl i [udelades], har anlagt sag ved tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) med påstand om, at det fastslås, at han er søn født uden for ægteskab af aa, som afgik ved døden den [udelades], at han får tilladelse til at anvende farens efternavn, at det pålægges den kompetente personregisterfører at [registrere den kommende dom], når den er blevet endelig [...], at der efter opgravning af den formodede fars lig [foretages] en test, som [fastslår] at xx er dennes søn uden for ægteskab.
- 2 I henhold til en ordinanza istruttoria (kendelse om bevisoptagelse) af 5. marts 2022 besluttede giudice istruttore del tribunale civile di Genova (undersøgelsesdommeren ved retten i første instans i Genova), at der skulle udtages blodprøver med henblik på at afgøre, om sagsøgeren har genetiske kendetegn, der svarer til de sagsøgte, idet disse er anerkendte børn af aa.
- 3 De sagsøgte, som er aa's børn født inden for ægteskab, har afvist at afgive blodprøve og har anmodet om, at prøven udtages på aa's lig ved hans gravsted.

- 4 I henhold til en kendelse om bevisoptagelse af 1[4]. april 2022 afgjorde undersøgelsesdommeren ved retten i første instans i Genova, at der skulle udtages en blodprøve, og udnævnte en sagkyndig til at foretage en genetisk sammenligning mellem sagsøgeren xx og den formodede fars lig, efter at det var blevet opgravet, og udsatte de pågældende prøver, indtil de internationale [retsanmodninger], der eventuelt skulle [rettes til] den franske strafferetlige myndighed med henblik på opgravning af liget i overensstemmelse med fransk lovgivning, var [efterkommet].
- 5 Den 18. november 2022 sendte tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) en anmodning om gensidig international retlig bistand til tribunal judiciaire de Chambéry (retten i første instans i Chambéry) i form af en anmodning om opgravning af afdøde aa, født i [udelades] den [udelades], afgået ved døden i [udelades] den [udelades] og begravet i Frankrig.
- 6 Anmodningen blev udarbejdet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1783 af 25. november 2020 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område.
- 7 [Udelades]

BEGRUNDELSEN FOR AFGØRELSEN

Indledende bemærkninger om [muligheden] for forelæggelse

- 8 Artikel 267 TEUF har følgende ordlyd: »Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:
[Udelades]«
- 9 »De nationale retsinstanser [kan kun] forelægge spørgsmål for Domstolen, hvis der verserer en tvist for dem, og hvis de skal træffe afgørelse i en sag, der skal afsluttes med en retsafgørelse.

Selv om samarbejdet mellem retterne i medlemsstaterne på området for bevisoptagelse ikke nødvendigvis fører til udfærdigelsen af en retsafgørelse, forholder det sig ikke desto mindre således, at en rets afhøring af et vidne, således som der er tale om i det foreliggende tilfælde, er en handling, der finder sted inden for rammerne af en retslig procedure, der har til formål at føre til en afgørelse af retslig karakter. Spørgsmålet om, hvem der skal bære omkostninger ved vidneafhøring, falder inden for rammerne af denne procedure. Der er således en direkte forbindelse mellem det præjudicielle spørgsmål [vedrørende de nævnte udgifter] og den forelæggende rets opfyldelse af en domstolsfunktion« (dom af 17.2.2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85 præmis 44 og 45).

- 10 Selv om nærværende ret i den foreliggende sag kun kan afslå at efterkomme anmodningen om gensidig international civilretlig bistand i begrænsede tilfælde

(artikel 12 og artikel 16 i forordning [2020/1783]), er den ikke blot en myndighed, som skal fuldbyrde en afgørelse, der allerede er truffet af den anmodende myndighed, og den skal træffe en retsafgørelse for at efterprøve, om betingelserne i ovennævnte forordning er opfyldt.

- 11 Den efterprøvelse, som nærværende ret skal foretage, kan ikke anses for en rent formel efterprøvelse, jf. artikel 12 i forordning [2020/1783], hvorefter den anmodede ret »*efterkommer anmodningen efter dens nationale ret.*«
- 12 Selv om der endvidere ikke verserer en direkte tvist for nærværende ret, forholder det sig ikke desto mindre således, at der er en tvist mellem flere parter i Italien, som verserer for den anmodende italienske ret, og at den anmodede franske ret i forlængelse heraf – ganske vist delvist – skal tage stilling til en del af denne tvist.
- 13 Den franske ret skal derfor anses for en retsinstans som omhandlet i artikel 267 TEUF.

§ 1 Den standard, der skal anvendes med henblik på efterkommelse af anmodningen

- 14 Anmodningen fra tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) er udarbejdet i henhold til forordning [2020/1783].
- 15 [Udelades]
- 16 [Udelades]
- 17 [Udelades]
- 18 [Udelades]
- 19 [Udelades]
- 20 [Udelades]
- 21 [Udelades]
- 22 [Udelades]
- 23 [Udelades]
- 24 [Udelades]
- 25 [Udelades]
- 26 Forordning [2020/1783] [udelades] finder således anvendelse på anmodninger om bevisoptagelse fra en ret i en medlemsstat med hensyn til beviser, [der befinder sig] på en anden medlemsstats område, dog med undtagelse af Danmark.

27 [Udelades]

28 [Udelades]

29 [Udelades]

30 [Udelades]

31 [Udelades]

32 På denne baggrund skal [udelades] forordning [2020/1783] finde anvendelse.

§ 2 Anmodningen fra tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova)

a) Spørgsmålet, om anmodningen kan antages til behandling

33 Artikel 5 i forordning [2020/1783] vedrører [anmodningers form og indhold]

[Udelades]

34 [Udelades] anmodningen kan således antages til behandling.

b) De udtrykkelige tilfælde, hvor der kan gives afslag på efterkommelse af anmodningen

35 Forordningen opregner udtømmende de tilfælde, hvor den anmodede ret kan afslå at efterkomme anmodningen. Da forordning [2020/1783] har til formål så vidt muligt at lette bevisoptagelse i udlandet, er de tilfælde, hvor de anmodede retter kan afslå at efterkomme anmodninger, stærkt begrænsede.

36 [Udelades] Artikel 16 i forordning [2020/1783] [fastsætter de tilfælde, hvor der kan gives]

»Afslag på efterkommelse:

[Udelades]

37 [Udelades]

38 [Udelades]

39 [Udelades]

40 [Udelades]

41 [Udelades]

42 [Udelades]

43 [Udelades]

44 Der er således ingen grund til at modsætte sig anmodningen fra tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) på grundlag af artikel 16 i forordning [2020/1783].

c) *De relevante bestemmelser i den omhandlede nationale ret og EU-ret*

1/ Den første bestemmelse i den omhandlede EU-ret

45 Artikel 12, stk. 3, i forordning [2020/1783] bestemmer:

»Den anmodende ret kan under anvendelse af formular A i bilag I fremsætte ønske om, at anmodningen efterkommes under iagttagelse af særlige formkrav i dens nationale ret. Den anmodede ret efterkommer anmodningen under iagttagelse af de særlige formkrav, medmindre det ville være uforeneligt med dens nationale ret, eller den ikke kan efterkomme anmodningen på grund af større praktiske vanskeligheder. Efterkommer den anmodede ret af en af ovennævnte grunde ikke ønsket om, at anmodningen efterkommes under iagttagelse af særlige formkrav, underretter den den anmodende ret herom under anvendelse af formular H i bilag I.«

46 For at en anmodning kan efterkommes under iagttagelse af særlige formkrav, skal den anmodende ret udfylde punkt 12 i formular A. I den foreliggende sag har tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) ikke udfyldt punkt 12 i formular A, og der opstår således ikke et spørgsmål om, hvorvidt en særlig anmodning er forenelig med national ret, ligesom der heller ikke kan henvises til praktiske vanskeligheder.

47 Derimod bestemmer samme artikel 12 [med overskriften] »Almindelige bestemmelser om efterkommelse af en anmodning« [i stk. 2], at »[d]en anmodede ret efterkommer anmodningen efter dens nationale ret.«

48 Denne artikel er næsten identisk med artikel 10 i Rådets forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001, der er ophævet, og som bestemte følgende: »2. *Den anmodede ret udfører anmodningen efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor den er beliggende.*«

49 Med hensyn til denne artikel anføres det imidlertid i den praktiske vejledning i anvendelsen af forordningen om bevisoptagelse vedrørende forordning (EF) nr. 1206/2001 af 28. maj 2001, at den anmodede ret kan afslå at efterkomme anmodningen, hvis den form, der foreskrives af den anmodende rets medlemsstat, ikke er forenelig med lovgivningen i den medlemsstat, hvor retten er beliggende. **En form kan anses for at være uforenelig med lovgivningen i den medlemsstat, hvor den anmodede ret er beliggende, hvis den strider mod grundlæggende principper.**

- 50 Rettens første spørgsmål vedrører fortolkningen af denne artikel. Selv om de tilfælde, i hvilke en medlemsstat kan afslå at efterkomme en anmodning fra en anden medlemsstat, er udtømmende opregnet i forordningens artikel 16, forekommer artikel 12 at indføre nye tilfælde, i hvilke det er muligt at afslå at efterkomme en sådan anmodning.
- 51 Domstolen anmodes om at fortolke denne artikel med henblik på at oplyse den nationale ret om dens anvendelsesområde: **Giver denne artikel den nationale ret mulighed for at afslå at anvende forordningen og [afslå] at efterkomme anmodningen med den begrundelse, at anmodningens form er i strid med grundlæggende principper i den anmodede stats nationale lovgivning?**
- 52 Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, opstår i den foreliggende sag desuden spørgsmålet om, hvorvidt anmodningens form er i strid med de grundlæggende principper i fransk ret og med visse artikler i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2/ Den omhandlede nationale bestemmelse

- 53 Artikel 16-11 i Code civil (den civile lovbog), der var gældende den 21. maj 2023, bestemmer:

»Identifikation af en person ved den pågældendes DNA-profil kan kun anvendes:

1° i forbindelse med efterforskningsforanstaltninger eller bevisoptagelse iværksat inden for en retslig procedure.

[Udelades]

På det civile retlige område kan der kun foretages en sådan identifikation ved en bevisoptagelse, der er anordnet af den ret, for hvilken der er indbragt en sag med påstand om enten fastlæggelse eller anfægtelse af et forældreskab eller om opnåelse eller inddragelse af børnebidrag. Der skal på forhånd være indhentet udtrykkeligt samtykke fra den pågældende. Hvis personen ikke udtrykkeligt har givet tilladelse dertil, mens den pågældende levede, kan der ikke foretages identifikation ved DNA-profil efter vedkommendes død.«

- 54 I fransk ret er opgravning af et lig med henblik på fastlæggelse af forældreskab således kun mulig, såfremt den pågældende udtrykkeligt har givet tilladelse hertil, mens vedkommende levede.

3/ Den relevante nationale og internationale retspraksis

- 55 Conseil constitutionnel (forfatningsråd, Frankrig) blev den 6. juli 2011 forelagt et spørgsmål af Cour de cassation (kassationsdomstol) om ordningen for DNA-test, som foretages post mortem (afgørelse nr.2011-173 QPC af 30.9.2011 <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2011/2011173QPC.htm>). Denne ret blev nærmere bestemt anmodet om at udtale sig om, hvorvidt den civile

lovbogs artikel 16-11, stk. 2, er i overensstemmelse med princippet om respekt for retten til privatliv og familieliv, som den franske forfatning garanterer.

- 56 Conseil constitutionnel (forfatningsråd) var af den opfattelse, at formodningen for, at afdøde personer ikke har samtykket i DNA-testen, er en hindring, som lovgiver har ønsket at opstille for at sikre respekten for afdøde ved at undgå misbrug af opgravning af lig:

»Ud fra den betragtning, at afdøde personer formodes ikke at have givet samtykke til identifikation ved brug af DNA-profil, var det lovgivers hensigt at hindre opgravninger for at sikre respekten for de afdøde; det tilkommer ikke Conseil constitutionnel [(forfatningsråd)] at sætte sit eget skøn i stedet for lovgivers hvad angår det hensyn, som på dette område skal tages til respekten for det menneskelige legeme; følgelig skal klagepunkterne om tilsidesættelse af respekten for privatlivet og retten til at leve et normalt familieliv forkastes.«

- 57 Dette standpunkt er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, idet denne i dom af 13. juli 2006, Jäggi mod Schweiz (stævning nr. 58757/00), fastslog, at en DNA-prøve, der indebar opgravning af et lig, henset til de faktiske omstændigheder i sagen hverken udgjorde et indgreb i den afdødes privatliv eller i den afdødes legemes ukrænkelighed, men at en 70-årig person, som havde fået afslag på en anmodning om opgravning af et lig med henblik på en DNA-test, var blevet udsat for et uforholdsmæssigt indgreb i retten til at kende sit biologiske ophav og til at vide, om den afdøde rent faktisk var hans fædrene ophav.
- 58 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har adskillige gange bekræftet sit standpunkt, bl.a. i dom af 16. juni 2011, Pascaud mod Frankrig (stævning nr. 19535/08):

»59. [...] Domstolen anser retten til en identitet, som indbefatter retten til at kende og få anerkendt sin herkomst, for at være en integrerende del af begrebet privatliv. Et sådant tilfælde kræver den grundigst mulige undersøgelse for at afveje de foreliggende interesser.

60. Domstolen skal undersøge, om der i det foreliggende tilfælde er blevet skabt en rimelig balance ved afvejningen af de modstridende interesser, dvs. på den ene side sagsøgerens ret til at kende sin herkomst og på den anden side tredjemandes ret til ikke få foretaget DNA-test og den almene interesse i beskyttelsen af retssikkerheden. [...]

64. Domstolen er imidlertid af den opfattelse, at beskyttelsen af den formodede fars interesser ikke i sig selv kan være et tilstrækkeligt argument for at fratage sagsøgeren hans rettigheder i medfør af konventionens artikel 8.

65. Ved at annullere post mortem-DNA-testen og afvise at anerkende og fastslå, hvem der er sagsøgerens biologiske far, har appeldomstolen lagt større vægt på den formodede fars rettigheder og interesser end sagsøgerens ret til at kende og

få anerkendt sit biologiske ophav, en ret, som på ingen måde – snarere tværtimod – ophører med alderen (Jäggi-dommen, nævnt ovenfor, præmis 40).«

59 Det fremgår af disse forskellige afgørelser, at der er holdningsforskelle mellem Conseil constitutionnel (forfatningsråd), der har fastslået, at den civile lovbogs artikel 16-11, stk. 2, som gør muligheden for at foretage identifikation post mortem ved brug af DNA-profil betinget af, at den afdøde har givet udtrykkeligt samtykke, mens vedkommende levede, er i overensstemmelse med den franske forfatning, og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som anser anvendelsen af denne artikel og det efterfølgende afslag på at tillade en sådan identifikation for at kunne udgøre en tilsidesættelse af den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8.

60 Cour de cassation (kassationsdomstol) har ligeledes, efter de ovennævnte afgørelser, taget stilling til dette spørgsmål:

»I henhold til den appellerede dom blev [udelades], født den [udelades], før sin fødsel anerkendt af sin mor, [udelades], og den [udelades] af [udelades] og legitimeret ved deres efterfølgende ægteskab, efter at han af disse blev informeret om, at hans far faktisk var [udelades], afgået ved døden i [udelades], anlagde han den [udelades] sag ved en ret i første instans for at få tilladelse til opgravning af dennes lig med henblik på en DNA-test.

Idet appeldomstolen har truffet afgørelse om sagens realitet, selv om det påhvilede den af egen drift at afvise den, idet der ikke var rejst tvivl om, hvem der var [udelades] retssuccessorer, har den tilsidesat de ovennævnte bestemmelser (Cour de cassation (kassationsdomstol), 1. afdeling for civile sager, 13.11.2014, nr. 13-21-0 18).

61 En del af retslitteraturen har fortolket denne dom således, at den skaber en vej præter legem hvad angår artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention med henblik på at omgå den omstændighed, at den civile lovbogs artikel 16-11 i sin konkrete anvendelse er konventionsstridig. Cour de cassation (kassationsdomstol) tager imidlertid ikke stilling til realiteten, da det forelagte spørgsmål er af processuel karakter (afvisning af sagen, idet arvingerne ikke er blevet adciteret). En forfatter har heraf udledt, at forpligtelsen til at adcitere retssuccessorerne er en rent processuel forpligtelse for at sikre overholdelsen af kontradiktionsprincippet og ikke en erstatning, ved familie, for den afdødes samtykke. [Udelades]

62 Desuden kan løsningen ikke overføres på den sag, der verserer for nærværende ret. I sin dom gør Cour de cassation (kassationsdomstol) sig således den ulejlighed at præcisere, at den foreliggende sag drejer sig om retlig status (søgsmål om kendskab til sit biologiske ophav, som ikke har nogen indvirkning på sagsøgerens civilstand og ikke har nogen retsvirkninger):

»For at en sag om anerkendelse af genetisk herkomst ved brug af en test kan antages til realitetsbehandling, når dette nødvendiggør opgravning af et lig,

kræver det, at der er rejst tvivl om den afdødes retssuccessorer; når der er tale om personers retlige status, vedrører afvisningspåstandene grundlæggende retsprincipper.»

- 63 Den sag, der er indbragt for nærværende ret, er imidlertid ikke en sag om retlig status, men drejer sig om bevisoptagelse i forbindelse med en sag om fastlæggelse af retsforholdet mellem barn og forælder hvad angår sagsøgeren.
- 64 Det fremgår således af det indlæg, der er udarbejdet [på vegne af] xx, at »XX i overensstemmelse med den civile lovbogs artikel 270 har ret til at kende sandheden og kende sit biologiske ophav, idet han ligeledes påtager sig alle de forpligtelser og ansvar, som den retslige anerkendelse af aa's faderskab indebærer.«
- 65 Cour de cassations (kassationsdomstol) analyse, der ganske enkelt har til formål at adcitere arvingerne for at omgå den civile lovbogs artikel 16-11, kan ikke anvendes og er under alle omstændigheder ikke tilfredsstillende for retterne i første instans, for så vidt som den efterlader en retsusikkerhed.
- 66 Endelig skal det ved analysens afslutning anføres, at anmodningen fra tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova) er i strid med den civile lovbogs artikel 16-11, som i sin anvendelse selv kan være i strid med den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8.

Yderligere analyse er påkrævet.

- 67 Den Europæiske Union beskytter således også de grundlæggende rettigheder gennem chartret [udelades].
- 68 Det skal derfor fastlægges, om den civile lovbogs artikel 16-11 er i strid med chartret, idet retten i så fald i henhold til Den Europæiske Unions Domstols faste praksis skal undlade enhver anvendelse af den civile lovbogs artikel 16-11.

4/ De øvrige relevante bestemmelser i den omhandlede EU-ret

- 69 Artikel 6 TEU bestemmer:

»1. Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000 som tilpasset den 12. december 2007 i Strasbourg, der har samme juridiske værdi som traktaterne.

Chartrets bestemmelser udvider ikke på nogen måde Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne.

Rettighederne, frihederne og principperne i chartret skal fortolkes i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i chartrets afsnit VII vedrørende fortolkning og anvendelse af chartret og under behørigt hensyn til de

forklaringer, der henvises til i chartret, og som anfører kilderne til disse bestemmelser.

2. Unionen tiltræder den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder. Tiltrædelse af denne konvention ændrer ikke Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne.

70 **3. De grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten.**«

71 To artikler i chartret finder således anvendelse på den foreliggende sag: dels artikel 1, der sikrer respekten for den menneskelige værdighed og følgelig respekten for de afdøde, dels artikel 7, som anerkender, at enhver har ret til respekt for sit privatliv, og som er sidestykke til artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

72 Chartrets artikel 51 og 52 har følgende ordlyd:

»Bestemmelserne i dette charter er rettet til Unionens institutioner [og] organer [...] under iagttagelse af nærhedsprincippet samt til medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. De respekterer derfor rettighederne, overholder principperne og fremmer anvendelsen heraf i overensstemmelse med deres respektive kompetencer [...].

Enhver begrænsning i udøvelsen af de rettigheder og friheder, der anerkendes ved dette charter, skal være fastlagt i lovgivningen og skal respektere disse rettigheders og friheders væsentligste indhold. Under iagttagelse af proportionalitetsprincippet kan der kun indføres begrænsninger, såfremt disse er nødvendige og faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller et behov for beskyttelse af andres rettigheder og friheder.

2. De rettigheder, der anerkendes i dette charter, og for hvilke der er fastlagt bestemmelser i traktaterne, udøves på de betingelser og med de begrænsninger, der er fastlagt deri.

3. I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.«

73 **»For at sikre denne overensstemmelse med konventionsretten indeholder chartrets artikel 52, stk. 3, en mekanisme i to trin. Unionens retsinstanser skal først identificere disse tilsvarende rettigheder, dvs. rettigheder, der både er sikret ved chartret og konventionen.**

[org. s. 12] *Når overensstemmelsen mellem Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention er fastslået, skal Domstolen i næste trin tillægge den ret, der er sikret ved chartret, samme betydning og omfang som de rettigheder, der sikres i konventionen, medmindre den tildeles en »mere omfattende beskyttelse«. Det vil sige, at dens fortolkning skal være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols fortolkning, medmindre den overgår konventionens standard, hvilket er sjældent.* (Lexisnexis fascicule 160 EU's charter om grundlæggende rettigheder).

- 74 I henhold til disse bestemmelser skal den nationale ret kun inddrage chartret i sine overvejelser, når den pågældende nationale retsakt er omfattet af EU-retten materielle anvendelsesområde.
- 75 [Udelades]
- 76 Den foreliggende sag vedrører direkte den materielle EU-ret, eftersom den foreliggende afgørelse er truffet i henhold til forordning 2020/1783.
- 77 Der er således en tydelig tilknytning mellem den omhandlede situation og Unionens retsorden, hvilket foranlediger retten til at anvende chartret, navnlig dets artikel 1 og 7.
- 78 Artikel 1 bestemmer således, at »[d]en menneskelige værdighed er ukrænkelig. Den skal respekteres og beskyttes.« Der er tale om et grundlæggende princip, der finder anvendelse post mortem, og som derfor i det foreliggende tilfælde – alt efter den fortolkning og den rækkevidde, det tillægges – kan være til hinder for opgravning af liget.
- 79 Omvendt taler retten til respekt for privatliv, som er sikret ved chartrets artikel 7, for en sådan opgravning. Da chartrets artikel 7 er sidestykke til artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention, skal denne bestemmelse således fortolkes i lyset af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis. Af retten til respekt for privatliv udleder denne domstol imidlertid, at enhver har ret til at kende sit biologiske ophav, i givet fald ved opgravning af den afdøde formodede forælders lig.
- 80 I sidste ende skal nærværende ret afgøre, om den skal anvende den civile lovbogs artikel 16-11 med henblik på et afslag på at efterkomme en international retsanmodning fra en anden medlemsstat inden for rammerne af forordningen om bevisoptagelse, eller om den skal se bort fra denne bestemmelse.
- 81 Med henblik på at anvende eller undlade at anvende den civile lovbogs artikel 16-11 skal retten imidlertid fastslå, om denne bestemmelse er i strid med chartrets artikel 7, eller om begrænsningen i den civile lovbogs artikel 16-11 derimod faktisk svarer til mål af almen interesse, der er anerkendt af Unionen, eller kravet om beskyttelse af andres rettigheder og friheder, navnlig respekten for den menneskelige værdighed som sikret ved chartrets artikel 1.

82 For at kunne træffe afgørelse i den tvist, der er indbragt for den, har den nationale ret brug for Domstolens vejledning om, hvorvidt retten til at kende og få anerkendt sin herkomst, som er garanteret ved chartrets artikel 7, har forrang eller kan have forrang for afdøde personers ret til ikke at blive underkastet DNA-test, uden at de har givet samtykke hertil, mens de levede, en ret, der kan være sikret ved princippet om respekt for den menneskelige værdighed, som er fastsat i chartrets artikel 1.

Besvarelsen af dette spørgsmål indebærer således en fortolkning af chartrets artikel 1 og 7, hvilket ikke [henhører] under nærværende rets – men derimod Den Europæiske Unions Domstols – kompetence:

83 Artikel 267 TEUF har følgende ordlyd:

»Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

a) [udelades]

b) *om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer. [...]*

[udelades]

84 *Såfremt et sådant spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er retten pligtig at indbringe sagen for Domstolen.*

[Udelades]«

85 [Udelades]

86 [Udelades] forordning [2020/1783] [udelades] giver ikke mulighed for appel, når retten i den anmodede stat afslår at efterkomme den anmodende stats anmodning om bevisoptagelse. [Udelades]

87 [D]a afgørelsen ikke kan appelleres, skal nærværende ret, inden den træffer afgørelse, forelægge Den Europæiske Unions Domstol et præjudicielt spørgsmål. Domstolens [fortolkning] er så meget desto vigtigere i den foreliggende sag, som spørgsmålet er nyt, idet Domstolen ikke tidligere har skullet udtale sig om fortolkningen af forordning 2020/1783 [udelades] og om, hvorvidt dens konkrete anvendelse er forenelig med chartret.

På baggrund af samtlige disse omstændigheder udsættes sagen, indtil Domstolen har truffet [afgørelse].

§ 3 Spørgsmål, der forelægges Domstolen til præjudiciel afgørelse

88 Nærværende ret forelægger Domstolen to spørgsmål:

89 [Udelades] [ordlyden af det første spørgsmål]

90 [Udelades] Nærværende ret er af den opfattelse, at de tilfælde, hvor der kan gives afslag på at anvende forordning 2020/1783, er udtømmende opregnet i artikel 16, og at artikel 12 ikke bør være et fordrejet middel til at afvise at anvende forordningen.

I så fald findes der imidlertid ingen sikkerhedsforanstaltning i forbindelse med anmodninger, hvis form ikke overholder standarderne i EU-retten.

91 2/ [Udelades] [ordlyden af det andet spørgsmål]

92 Nærværende ret anmoder derfor Domstolen om at fortolke og fastlægge forbindelsen mellem chartrets artikel 1 (retten til værdighed) og artikel 7 (retten til respekt for privatliv) med henblik på at fastslå, om en sådan anvendelse af forordningen indebærer en tilsidesættelse af chartret eller ej.

93 Domstolens svar vil afgøre, om den civile lovbogs artikel 16-11 er i overensstemmelse med EU-retten, og om retten kan imødekomme en anmodning om bevisoptagelse fra tribunale civile di Genova (retten i første instans i Genova).

94 [Udelades] Henset til chartrets artikel 52, hvorefter »[i] det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen«, og dommene afsagt af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i lignende sager er nærværende ret af den opfattelse, at den civile lovbogs artikel 16-11 kan anses for at være i strid med EU-retten og ikke skal anvendes, jf. chartrets artikel 7 (retten til respekt for privatliv).

95 Afgørelserne fra Conseil constitutionnel (forfatningsråd) og cour de cassation (kassationsdomstol), der er afsagt efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme, svækker imidlertid denne analyse, idet de giver forrang til respekten for den menneskelige værdighed, og de gør det nødvendigt at anmode Den Europæiske Unions Domstol om at fortolke chartrets artikel 1 og 7.

PÅ GRUNDLAG AF DISSE PRÆMISSER

96 [Udelades]

97 **Forelægges** Den Europæiske Unions Domstol følgende spørgsmål:

98 1/ Giver artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1783 af 25. november 2020 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om

bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område en national ret mulighed for at afvise at anvende den pågældende forordning [org. s. 15] og afslå at efterkomme den anmodende stats anmodning med den begrundelse, at anmodningens form er i strid med grundlæggende principper i den anmodede stats nationale lovgivning, navnlig den civile lovbogs artikel 16-11?

- 99 2/ Såfremt artikel 12 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1783 af 25. november 2020 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter om bevisoptagelse på det civil- og handelsretlige område finder anvendelse uden hensyn til national ret, hvorledes skal artikel 1 (retten til værdighed) og artikel 7 (retten til privatliv) i chartret om grundlæggende rettigheder da fortolkes, og hvorledes skal den indbyrdes forbindelse mellem disse to artikler fastlægges med henblik på at afgøre, hvorvidt en sådan anvendelse af forordningen indebærer en krænkelse af chartret om grundlæggende rettigheder?
- 100 [Udelades]
- 101 [Udelades]
- 102 **Det præciseres**, at parterne i tvisten ønsker at forblive anonyme.
- 103 [Udelades]